

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “ĀRES J & T” eAdrese

Lēmums

Rīgā, 12.05.2025.

1-2.3/7-DVI

*Par Datu valsts inspekcijas 2025. gada 13. marta
lēmuma Nr. 2-2.2/8 “Par korektīvā līdzekļa
piemērošanu” apstrīdēšanu*

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemts Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ĀRES J & T” (turpmāk – SIA) 2025. gada 11. aprīļa pārsūdzības iesniegums (turpmāk – Sūdzība) ar kuru SIA lūdz:

1. atcelt Inspekcijas 2025. gada 13. marta lēmumu Nr. 2-2.2/8 “Par korektīvā līdzekļa piemērošanu” (turpmāk – Lēmums);
2. atzīt, ka videonovērošana atpūtas telpā ir likumīga.

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, Inspekcijas direktore

konstatē:

[2.1.] 2024. gadā 9. aprīlī tika uzsākta pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5662, lai izvērtētu personas datu apstrādes videonovērošanas veidā atbilstību Vispārīgai datu aizsardzības regulai¹ (turpmāk – Datu regula) SIA pārziņā esošajā īpašumā “Druviņas”, Viesītes pag., Jēkabpils nov.

Pārbaudes laikā Inspekcijas amatpersona vairākkārt vērsās pie SIA ar informācijas pieprasījumiem². Tomēr SIA ignorēja pirmos divus pieprasījumus³, atbildi sniedzot tikai pēc trešā pieprasījuma⁴.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

² Inspekcijas 2024. gada 9. aprīļa vēstule Nr. 2-4.2/419-N, 2024. gada 25. jūnija vēstule Nr. 2-4.2/812-N, 2024. gada 8. novembra vēstule Nr. 2-4.2/1487-N, Inspekcijas 2024. gada 27. decembra vēstule Nr. 2-4.2/1685-N

³ Inspekcijas 2024. gada 9. aprīļa vēstule Nr. 2-4.2/419-N – SIA saņemta 2024. gada 9. aprīlī plkst. 13.45, 2024. gada 25. jūnija vēstule Nr. 2-4.2/812-N – SIA saņemta 2024. gada 25. jūnijā plkst. 09.55.

⁴ Inspekcijas 2024. gada 8. novembra vēstule Nr. 2-4.2/1487-N

Vienlaikus ar informācijas pieprasījumiem SIA tika aicināts, veicot videonovērošanu, ievērot Datu regulas un Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) prasības, kā arī nepieciešamības gadījumā novērst iespējamās neatbilstības.

SIA ir sniegusi atbildi⁵ uz Inspekcijas trešo informācijas pieprasījumu, iesniedzot dokumentus, kas attiecas uz videonovērošanas veikšanu, tostarp iekšējos noteikumus un citus ar videonovērošanu saistītus materiālus. Tomēr iesniegtie dokumenti nav parakstīti un nav iespējams pārliecināties par to spēkā esamību vai faktisko piemērošanu praksē. Līdz ar to pastāv pamatotas šaubas, ka minētie dokumenti varētu būt sagatavoti tikai pēc Inspekcijas pieprasījuma saņemšanas, un tie pilnībā neatspoguļo SIA videonovērošanas prakses atbilstību Datu regulai.

Pēc iesniegtās informācijas izvērtēšanas Inspekcijas amatpersona 2025. gada 13. martā pieņēma lēmumu Nr. 2-2.2/8 “Par korektīvā līdzekļa piemērošanu”. Ar šo lēmumu SIA tika uzlikts pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2025. gada 10. aprīlim pārtraukt videonovērošanas veikšanu ar atpūtas telpā uzstādīto videonovērošanas kameru, kā arī izdzēst ar šo kameru palīdzību videonovērošanas rezultātā iegūtos personu datus.

[2.2] Inspekcijā saņemta Sūdzība.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, attiecībā uz tiesiskā pienākumu uzlikšanu, piemēro Administratīvā procesa likumu (turpmāk – APL).

Saskaņā ar APL 1. panta 3. apakšpunktu administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju. Atbilstoši APL 77. panta pirmajai daļai iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu iesniedz rakstveidā vai mutvārdos iestādei, kura izdevusi šo aktu. Ņemot vērā, ka ar Lēmumu SIA piemērots korektīvais līdzeklis [...] Inspekcijas Lēmums ir uzskatāms par administratīvo aktu, kas apstrīdams APL noteiktajā kārtībā.

[3.2.] Atbilstoši APL 79. panta pirmajai daļai administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveidā izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, — viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā, ka Lēmums paziņots un stājās spēkā 2025. gada 17. martā un sūdzība iesniegta 2025. gada 11. aprīlī, uzskatāms, ka tā iesniegta APL noteiktajā termiņā.

[3.3.] Sūdzībā norādīts uz argumentiem, kas SIA ieskatā nepārprotami pierāda, ka videonovērošana ir vienīgais efektīvais risinājums, lai atklātu alkohola lietošanu darba laikā, novērstu nopietnus draudus un nodrošinātu pierādījumus.

⁵ SIA 2024. gada 27. novembra vēstule (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2024. gada 27. novembrī ar Nr. 2-4.2/1330-S), SIA 2025. gada 16. janvāra vēstule (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 16. janvārī ar Nr. 2-4.2/64-S)

[3.3.1.] Direktore atkārtoti vērš SIA – kā personas datu pārziņa – uzmanību uz to, ka veiktā personas datu apstrāde, izmantojot videonovērošanu atpūtas telpā, neatbilst Datu regulas prasībām.

No SIA sniegtās informācijas nav identificējams skaidrs, konkrēts un vienots datu apstrādes nolūks. Katrā no sniegtajiem dokumentiem un paskaidrojumiem ir norādīti atšķirīgi apstrādes nolūki. Pārzinim ir pienākums datu apstrādes nolūku noteikt skaidri un konkrēti. Datus nedrīkst vēlāk apstrādāt ar nesavietojamu nolūku. Šāda pretrunīga informācija norāda uz pārziņa nespēju nodrošināt atbilstību Datu regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktam, kas nosaka, ka personas dati ir jāiegūst konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un tos nedrīkst vēlāk apstrādāt veidā, kas nav savietojams ar šiem sākotnēji noteiktajiem nolūkiem..

SIA iesniegtajos videonovērošanas datu aizsardzības noteikumos⁶ norādīts, ka datu apstrādes mērķis ir: *“aizsargāt Uzņēmuma īpašumu, gādāt par apmeklētāju un darbinieku drošību, nodrošināt viņu vitāli svarīgu interešu aizsardzību, novērst iespējamus likumpārkāpumus, fiksēt noziedzīga nodarījuma izdarīšanas faktu, identificēt iespējamo likumpārkāpēju (nodrošinot pierādījumu tiesiskumu).”* Vienlaikus informatīvajā brīdinājuma zīmē⁷ ir norādīts cits datu apstrādes mērķis – *“kārtības nodrošināšanai un noziedzīgu nodarījumu novēršanai vai atklāšanai saistībā ar īpašuma aizsardzību un datu subjektu vitāli svarīgu interešu, tajā skaitā dzīvības un veselības, aizsardzību”*, bet no Sūdzības izriet vēl cits.

Pamatojoties uz lietā pieejamo informāciju, direktore secina, ka faktiskā motivācija veikt videonovērošanu atpūtas telpā ir saistīta ar darbinieku uzraudzību darba disciplīnas nolūkā. Šāds nolūks nav pietiekami pamatots, kā arī tas nav samērīgs attiecībā pret izvēlēto līdzekli – proti, nepārtrauktu videonovērošanu darbinieku atpūtas zonā. Šāda prakse neatbilst Datu regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam, kas paredz datu apstrādes minimizēšanas principu, t.i., ka apstrādājami tikai tie dati, kas nepieciešami konkrētā nolūka sasniegšanai. Turklāt tā neatbilst arī Datu regulas 6. pantā noteiktajām prasībām par datu apstrādes tiesiskumu un samērīgumu. Videonovērošana atpūtas telpā, kas būtībā ir paredzēta darbinieku atelpas un privātuma nodrošināšanai, rada pārmērīgu iejaukšanos personas privātajā dzīvē, tādējādi nav samērīga ar izvirzīto mērķi un neatbilst datu aizsardzības pamatprincipiem.

[3.3.2.] Sūdzībā tiek norādīts, ka datu apstrādes tiesiskais pamats ir Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts – pārziņa vai trešās personas leģitīmās intereses.

Saskaņā ar Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns.

Atbilstoši Datu regulas 47. apsvērumam, pārziņa vai trešās personas leģitīmās intereses var kalpot par apstrādes juridisko pamatu tikai tad, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības nav svarīgākas, ņemot vērā saprātīgas datu subjektu gaidas. Šīs gaidas lielā mērā balstās uz attiecībām, kuras pastāv starp datu subjektu un pārziņi.

Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkta piemērošana paredz, ka pirms datu apstrādes tiek veiktas noteiktas darbības, lai konstatētu, vai šā punkta piemērošana vispār ir tiesiska. Šādas darbības ietver rūpīgu datu apstrādes nolūka definēšanu un nepieciešamības izvērtēšanu, vai tieši šī apstrāde ir nepieciešama mērķa sasniegšanai.

Lai SIA piemērotu Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu datu apstrādei, kas ietver videonovērošanu atpūtas telpā, šādai apstrādei jābūt līdzsvarotai un jānodrošina darba devēja un

⁶ Iesniegts Inspekcijā kā pielikums 2024. gada 27. novembra vēstulei (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2024. gada 27. novembrī ar Nr. 2-4.2/1330-S)

⁷ Iesniegts Inspekcijā kā pielikums 2025. gada 16. janvāra vēstulei (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 16. janvārī ar Nr. 2-4.2/64-S)

darbinieku tiesību un interešu līdzsvars. Tas nozīmē, ka darba devējam jādefinē konkrēts apstrādes nolūks un jānovērtē, kāpēc mērķa sasniegšanai ir tieši nepieciešama personas datu apstrāde. Tāpat jāveic rūpīgs līdzsvara novērtējums, ņemot vērā darbinieku tiesību aizskāruma pakāpi, potenciālo kaitējumu, kas var rasties, ja apstrāde netiktu veikta, kā arī datu apstrādes veidu un datu subjektu pamatotās gaidas attiecībā uz videonovērošanu.

Turklāt ir jāveic samērīguma izvērtējums, lai nodrošinātu, ka apstrāde ir patiešām nepieciešama un nav pieejami mazāk ierobežojoši līdzekļi, kas sasniegtu tādus pašus mērķus. Šeit jāņem vērā arī papildu drošības pasākumu piemērošana, piemēram, datu minimizācija un tehniskie un organizatoriskie pasākumi, kas palīdz nodrošināt datu drošību un aizsargā darbinieku privātumu.

Direktore pievienojas Inspekcijas Lēmuma 4.2. punktā sniegtajam izvērtējumam par SIA veiktās personas datu apstrādes tiesiskā pamata piemērotību, proti, Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteiktā tiesiskā pamata neatbilstībai SIA veiktajai datu apstrādei. Vērtējot Sūdzībā norādīto informāciju un pārbaudes lietā esošos materiālus, direktore secina, ka SIA nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai izvērtētu un piemērotu atbilstošāko tiesisko pamatu personas datu apstrādei un lai nodrošinātu tās atbilstību Datu regulas prasībām. Tādējādi SIA piemērotais tiesiskais pamats nav uzskatāms par pamatotu konkrētajā gadījumā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, direktore secina, ka SIA nav veicis pienācīgu līdzsvarošanu un nav izvērtējis, vai videonovērošana atpūtas telpā nepārsniedz samērīgas iejaukšanās robežas darbinieku pamatiesībās. Šajā gadījumā tas var radīt pārmērīgu ietekmi uz darbinieku privātumu, tāpēc šāda apstrāde nav atbilstoša Datu regulas prasībām.

[3.3.3.] Sūdzībā izteikts secinājums, ka incidenti 2025. gada 15. un 28. martā *“nepārprotami pierāda, ka videonovērošana ir vienīgais efektīvais risinājums, lai atklātu alkohola lietošanu darba laikā, novērstu nopietnus draudus un nodrošinātu pierādījumus”*. SIA norāda, ka šajos gadījumos videonovērošanas sistēma fiksējusi darbinieku iespējamu atrašanos alkohola reibumā, un tas kalpo kā pamatojums videonovērošanas nepieciešamībai un samērīgumam.

Tomēr pat tad, ja konkrēti incidenti tiek dokumentēti, tas pats par sevi neatbrīvo SIA no pienākuma pirms personas datu apstrādes uzsākšanas veikt objektīvu un dokumentētu alternatīvu izvērtējumu, kā tas izriet no Datu regulas 5. panta 1. punkta (piemēram, datu minimizācijas princips) un 6. panta 1. punkta f) apakšpunkta (apstrāde leģitīmu interešu ietvaros). No lietā pieejamajiem materiāliem neizriet, ka SIA būtu veikusi šādu izvērtējumu.

Turklāt incidentu apraksts liecina, ka ar videonovērošanas palīdzību iegūtie dati tiek izmantoti arī citiem mērķiem, kas nav skaidri definēti kā datu apstrādes mērķi *“Sabiedrības ar ierobežotu atbildību Āres J&T videonovērošanas datu aizsardzības noteikumos”*. Tas liecina par iespējamu neatbilstību Datu regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktam (mērķa ierobežojuma princips), kas paredz, ka personas dati jāapstrādā tikai konkrētiem, skaidri noteiktiem un leģitīmiem mērķiem.

Faktu fiksēšana tikai divos atsevišķos incidentos nevar tikt uzskatīta par pietiekamu pamatojumu tam, ka videonovērošana atpūtas telpā ir ne tikai efektīvākais, bet arī nepieciešamākais un vismazāk ierobežojošais līdzeklis izvīrītā mērķa sasniegšanai. Proporcionālas un samērīgas datu apstrādes ietvaros SIA bija jāizvērtē un jādokumentē mazāk ierobežojoši līdzekļi, piemēram, darba kārtības uzraudzība no tiešā vadītāja puses, preventīvas pārrunas ar darbiniekiem, iekšējo noteikumu izskaidrošana vai nejaušas alkohola lietošanas pārbaudes.

[3.4.] Direktore, iepazīstoties ar Sūdzībā sniegto informāciju, kā arī ar pārbaudes lietā Nr. L-2-6/5662 esošajiem materiāliem, nekonstatē jaunus vai būtiskus apstākļus, kas varētu mainīt

Inspekcijas amatpersonas Lēmumā izteiktos secinājumus vai pamatojumu. Līdz ar to nav pamata lēmuma atcelšanai vai grozīšanai.

[3.5] Saskaņā ar APL 81. panta pirmo daļu, Inspekcija lietu skata pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Izskatot lietu, Inspekcijai jāpieņem viens no šā panta otrajā daļā noteiktajiem lēmumiem.

Ievērojot minēto un izvērtējot lietas faktiskos apstākļus Inspekcijas direktore secina, ka SIA sūdzība ir izskatīta pēc būtības un Lēmums atstājams negrozīts atbilstoši APL 81. panta otrās daļas 1) apakšpunktam.

Nemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 5. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu, 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu, 58. pantu, Fizisko personu datu apstrādes likuma 23. pantu, Administratīvā procesa likuma 1. panta 3. apakšpunktu, 77. panta pirmo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. panta pirmo daļu un otrās daļas 1. apakšpunktu Inspekcijas direktore

nolemj:

- atstāt negrozītu Datu valsts inspekcijas 2025. gada 13. marta lēmumu Nr. 2-2.2/8, bet Sūdzību noraidīt.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1^l daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2023. gada 30. maija lēmumu Nr. 26 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc iesniedzēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktora p.i.

O. Graudiņa

[..]